

Збірник наукових праць

Педагогічний альманах

Випуск 37

**Комунальний вищий навчальний заклад
«Херсонська академія неперервної освіти»
Херсонської обласної ради**

**ПЕДАГОГІЧНИЙ
АЛЬМАНАХ**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

Випуск 37

ХЕРСОН

2018

9
10
16
22
28
34
40
41
46
55
60
67
74
79
85
92
93
99
105
113
118
124
131
137
141
147
152
157
163

Затверджено рішенням Атестаційної колегії Міністерства освіти і науки України (наказ № 747 від 13 липня 2015 р.).

Рекомендовано до друку вченою радою Комунального вищого навчального закладу «Херсонська академія неперервної освіти» Херсонської обласної ради (протокол № 11 від 27.12.2017 р.).

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Іван	БЕХ	доктор психологічних наук, професор (Україна)
Євдокія	ГОЛОБОРОДЬКО	доктор педагогічних наук, професор (Україна)
Віктор	ОЛІЙНИК	доктор педагогічних наук, професор (Україна)
Василь	КУЗЬМЕНКО	доктор педагогічних наук, професор, головний редактор (Україна)
Ігор	ЖЕРНОКЛЕЄВ	доктор педагогічних наук, професор (Україна)
Марія	ПЕНТИЛЮК	доктор педагогічних наук, професор (Україна)
Григорій	ПУСТОВІТ	доктор педагогічних наук, професор (Україна)
Галина	САГАЧ	доктор педагогічних наук, професор (Україна)
Ніна	СЛЮСАРЕНКО	доктор педагогічних наук, професор, відповідальний секретар (Україна)
Нада	БАБІЧ	доктор педагогічних наук, професор (Хорватія)
Бажена	МУХАЦКА	доктор педагогічних наук, професор (Польща)
Раїса	СЕРЬОЖНИКОВА	доктор педагогічних наук, професор (Росія)
Олександр	ТЕСЛЕНКО	доктор педагогічних наук, доктор соціологічних наук, професор (Казахстан)
Анатолій	ЗУБКО	кандидат педагогічних наук, професор (Україна)
Ірина	ЖОРОВА	доктор педагогічних наук, доцент (Україна)
Юлія	КУЗЬМЕНКО	доктор педагогічних наук, доцент (Україна)
Віталія	ПРИМАКОВА	доктор педагогічних наук, доцент (Україна)
Наталія	ТЕРЕНТЬЄВА	доктор педагогічних наук, доцент (Україна)
Сергій	МОЇСЕЄВ	кандидат педагогічних наук, доцент (Україна)
Галина	ЮЗБАШЕВА	кандидат педагогічних наук, доцент (Україна)
Олена	КОХАНОВСЬКА	кандидат педагогічних наук (Україна)

РЕЦЕНЗЕНТИ: Моніка ЯВОРСЬКА-ВІТКОВСЬКА – доктор педагогічних наук, професор (Польща);
Олександра ЯНКОВИЧ – доктор педагогічних наук, професор (Україна)

Педагогічний альманах : збірник наукових праць / редкол. В. В. Кузьменко (голова) та ін. – Херсон : КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти», 2018. – Випуск 37. – 317 с.

У збірнику наукових праць відомі дослідники, педагоги-практики загальноосвітніх навчально-виховних закладів, професійно-технічних навчальних закладів, вищих начальних закладів I-II і III-IV рівнів акредитації висвітлюють теоретичні й прикладні аспекти модернізації сучасної освіти. Упровадження висвітлених на сторінках збірника наукових праць матеріалів сприятиме вирішенню різноманітних проблем сучасної загальноосвітньої та професійної школи.

Для науковців і педагогів-практиків загальноосвітніх шкіл, професійно-технічних та вищих навчальних закладів, працівників інститутів післядипломної освіти.

Автори несуть відповідальність за достовірність інформації, точність фактів, цитат, інших відомостей, за порушення авторських прав будь-яких юридичних і фізичних осіб, а також за використання даних, що не підлягають публікації у відкритому друці. Думки авторів можуть не співпадати з думкою редакції. Передрук матеріалів допускається тільки з письмового дозволу редакції. При використанні матеріалів, опублікованих в «Педагогічному альманасі», посилання на збірник наукових праць обов'язкове.

ЗМІСТ

Розділ 1. ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ОРГАНІЗАЦІЇ ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ	9
<i>Плахотнік О. В., Кондратюк А. Л.</i> Гендерний підхід у педагогічній теорії і практиці	10
<i>Варивода Н. А.</i> Проблема виховання духовно-моральних цінностей молодших школярів у поглядах сучасних вчених	16
<i>Васильківський І. П.</i> Психолого-педагогічні особливості виховання емоційного інтелекту учнів середнього шкільного віку	22
<i>Горобець І. А.</i> Формування культури здоров'я молодших школярів в освітньому просторі	28
<i>Петько Л. В.</i> Гурток «Мандрівники» та формування соціальної активності молодших школярів	34
Розділ 2. ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ	40
<i>Кузьменко В. В., Кузьменко Ю. В.</i> Упровадження ІКТ як чинник нарощення якості освітнього процесу	41
<i>Допушинський І. П.</i> «Цифровізація» освіти в контексті розвитку інформаційного суспільства в Україні	46
<i>Бугакова О. В.</i> Формування освітнього простору нової української школи шляхом організації взаємодії педагогічного колективу та батьків	55
<i>Гора Т. В.</i> Реалізація міжпредметних зв'язків на уроках англійської мови засобами технології CLIL	60
<i>Ковчир О. І.</i> Забезпечення реалізації загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти в процесі викладання іноземних мов в умовах євроінтеграції України	67
<i>Кузнецова Н. В.</i> Лінгвостилістичний аспект у навчанні англійського діалогічного мовлення обдарованих старшокласників	74
<i>Мартинишин Н. М.</i> Роль апробації в процесі створення навчально-методичного забезпечення для українознавчих шкіл за кордоном	79
<i>Трофименко М. Ю.</i> Педагогічна сутність та основні ознаки анімаційних технологій у навчанні іноземних мов	85
Розділ 3. ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ	92
<i>Жерноклеєв І. В.</i> Шляхи використання досягнень фахової підготовки учителів технологій Фінляндії в освітній практиці вищої школи України	93
<i>Іванченко Є. А., Горліченко М. Г.</i> До проблеми підготовки викладачів вищих навчальних закладів непедагогічного профілю	99
<i>Козловський Ю. М., Дольнікова Л. В.</i> Інтеграція елементів педагогічної та акторської майстерності у процесі підготовки майбутніх докторів філософії	105
<i>Кузьменко Ю. В.</i> Поняття «педагогічна майстерність» у науково-педагогічному дискурсі	113
<i>Макаров Р. М., Урсол О. В.</i> Принципи гуманізації освіти у процесі професійної підготовки авіаційних фахівців у вищому навчальному закладі	118
<i>Баб'юк О. В.</i> Стан дослідження проблеми формування професійно орієнтованої англійської компетентності в монологічному мовленні майбутніх фахівців сфери туризму	124
<i>Балакірева В. А.</i> Системний підхід підготовки майбутніх учителів до трудової діяльності молодших школярів	131
<i>Басараб Н. Я.</i> Підвищення кваліфікації як фактор розвитку педагогічної майстерності вчителів початкових класів	137
<i>Бортнікова О. В.</i> Педагогічні умови виховання адаптивного стилю лідерства у студентів училищ культури і мистецтв	141
<i>Гузій І. С.</i> Концептуальні засади інтегративного підходу до професійної підготовки майбутніх фахівців інформаційної, бібліотечної та архівної справи	147
<i>Золотовська В. С.</i> Вивчення іноземних мов у закладах вищої освіти морського профілю як науково-педагогічна проблема	152
<i>Коваленко С. М., Чикалова М. М.</i> Роль коледжів у реалізації концепції освіти дорослих (британський досвід)	157
<i>Кучер С. Л.</i> Структура дизайн-підготовки майбутніх учителів технологій в умовах неперервної вищої освіти	163

<i>Літвиць Л. В.</i> Динаміка результатів діагностики рівнів сформованості соціокультурної компетентності майбутніх судноводіїв міжнародних рейсів.....	169
<i>Лопатюк О. В.</i> Професійна рефлексія як чинник ефективності професійної діяльності диспетчерів управління повітряним рухом.....	175
<i>Перегняк І. В.</i> Євроінтеграційний вектор оптимізації професійної підготовки військовослужбовців Державної прикордонної служби України.....	180
<i>Пукало М. І.</i> Графічна компетентність як складова професійної підготовки молодших бакалаврів автотранспортного профілю.....	185
<i>Радуга С. Г.</i> Професійна самореалізація в онтогенезі розвитку особистості.....	192
<i>Смутченко О. С.</i> Педагогічна сутність та основні ознаки анімаційних технологій у навчанні іноземних мов.....	199
<i>Стойчик Т. І.</i> Система оцінювання якості професійної підготовки в країнах Європейського союзу.....	205
<i>Хренова В. В.</i> Сучасні теоретико-методологічні підходи до фахової підготовки майбутніх учителів технологій.....	210
<i>Шановалова Л. В.</i> Чинники, що впливають на реформування змісту університетської освіти сучасної Франції.....	217
<i>Яцук О. М.</i> Сутність і критерії підготовки майбутніх учителів до формування логічних умінь молодших школярів.....	222
Розділ 4. ТЕОРІЯ ЗМІСТУ, ОРГАНІЗАЦІЇ ТА УПРАВЛІННЯ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНИМ ПРОЦЕСОМ.....	228
<i>Одайник С. Ф.</i> Оцінювання якості роботи викладача закладу вищої освіти як складова системи забезпечення якості освіти.....	229
Розділ 5. СОЦІАЛЬНА ПЕДАГОГІКА.....	235
<i>Гевко І. В.</i> Значення інноваційних технологій при здійсненні інклюзивної освіти.....	236
<i>Лесіна Т. М.</i> Деякі методологічні орієнтири дослідження підготовки майбутніх вихователів до розвитку соціальних умінь і навичок дошкільників.....	240
<i>Трутень А. В.</i> Студенти університетів наук про життя та навколишнє середовище як особлива соціальна група молоді.....	246
Розділ 6. ІСТОРІЯ ПЕДАГОГІКИ.....	253
<i>Примакова В. В., Добровольська Л. В.</i> Розвиток дошкільної освіти Півдня України (50-ті роки ХХ століття).....	254
<i>Богомолова М. Ю.</i> Стан шкільництва в Україні періоду формування нової освітньої політики держави 20-30-х років ХХ століття.....	260
<i>Кохановська О. В.</i> Висвітлення проблеми природничо-математичної освіти дівчат в контексті світових наукових досліджень.....	266
<i>Куценко І. В.</i> Історичні аспекти моніторингу навчальних досягнень студентів у морських навчальних закладах України (кінець 20 століття).....	271
<i>Ляшкевич А. І.</i> Херсон – колыска морської освіти торгового флоту (кінець ХVІІІ – початок ХІХ століття).....	276
<i>Надеждіна І. М.</i> Інтелекція Півдня України у розбудові жіночої освіти ІІ половини ХІХ – початку ХХ століть.....	282
<i>Рябуха І. М.</i> Особливості навчання та підготовки лоцманів (історико-ретроспективний аналіз).....	288
<i>Султанова Н. В.</i> Класифікація джерельної бази дослідження теорії і практики соціального виховання дітей в інтернатних закладах освіти України.....	295
<i>Ткаченко В. І.</i> Стан вивчення мов на початку 60-х років ХХ століття в УРСР.....	302
<i>Чух Г. П.</i> Історико-педагогічний дискурс становлення системи підвищення кваліфікації вчителів філологічних дисциплін Півдня України.....	308
ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ.....	314

Municipal Higher Educational Institution
«Kherson Academy of Continuing Education»
of Kherson Regional Council

**PEDAGOGICAL
ALMANAC**

PROCEEDINGS

ISSUE 37

KHERSON

2018

УДК 37.013

ББК 74 я 43

Approved by the Ministry of Education and Science Higher Attestation Board decision (order № 747 dated of 13.07.2015).

The proceedings were recommended for publishing by the Scientific Council of Municipal Higher Educational Institution «Kherson Academy of Continuing Education» of Kherson Regional Council (protocol № 11 dated 27.12.2017).

EDITORIAL BOARD:

Ivan	BECH	doctor of psychological sciences, professor (Ukraine)
Yevdokiia	GOLOBOROD'KO	doctor of pedagogical sciences, professor (Ukraine)
Victor	OLIINYK	doctor of pedagogical sciences, professor (Ukraine)
Vasyly	KUZMENKO	doctor of pedagogical sciences, professor (Ukraine) doctor of pedagogical sciences, professor, head editor (Ukraine)
Igor	ZHERNOKLIEIEV	doctor of pedagogical sciences, professor (Ukraine)
Mariia	PENTILUK	doctor of pedagogical sciences, professor (Ukraine)
Hryhorii	PUSTOVIT	doctor of pedagogical sciences, professor (Ukraine)
Halyna	SAGACH	doctor of pedagogical sciences, professor (Ukraine)
Nina	SLYUSARENKO	doctor of pedagogical sciences, professor, executive editor (Ukraine)
Nada	BABICH	doctor of pedagogical sciences, professor (Croatia)
Bazhena	MUKHATSKA	doctor of pedagogical sciences, professor (Poland)
Raiisa	SEREZHNIKOVA	doctor of pedagogical sciences, professor (Russia)
Oleksandr	TESLENKO	doctor of pedagogical sciences, doctor of sociological sciences, professor (Kazakhstan)
Anatolii	ZUBKO	candidate of pedagogical sciences, professor (Ukraine)
Iryna	ZHOROVA	doctor of pedagogical sciences, associate professor (Ukraine)
Yuliya	KUZMENKO	doctor of pedagogical sciences, associate professor (Ukraine)
Vitaliya	PRIMAKOVA	doctor of pedagogical sciences, associate professor (Ukraine)
Nataliia	TERENTIEVA	doctor of pedagogical sciences, associate professor (Ukraine)
Serhii	MOISEEV	candidate of pedagogical sciences, associate professor (Ukraine)
Halyna	YUZBASHEVA	candidate of pedagogical sciences, associate professor (Ukraine)
Elena	KOKHANOVSKAYA	candidate of pedagogical sciences (Ukraine)

REFEREES: Monika YAVORSKA-VITKOVSKA – doctor of pedagogical sciences, professor (Poland);
Oleksandra YANKOVYCH – doctor of pedagogical sciences, professor (Ukraine)

Pedagogical almanac: Proceedings / editorial board V. V. Kuzmenko (head editor) and others. – Kherson : MHEI «Kherson Academy of Continuing Education», 2018. – Issue 37. – 317 p.

The proceedings include research works of famous scholars, secondary school teachers, vocational school teachers, higher educational institutions of I-II and III-IV accreditation levels lecturers. The articles clarify theoretical and applied aspects of modern education. Application of research works published in the proceedings will promote solutions of various modern secondary and vocational school problems.

The proceedings are recommended for scholars, researchers, secondary school teachers, vocational school teachers, higher educational institutions of I-II and III-IV accreditation levels lecturers, post-graduate educational institutions lecturers.

The authors hold responsibility for data authenticity, data, quotations and other information accuracy, infringement of copyright of legal person and individual, use of information not subject to free publishing. Reprint of materials is allowed by the editorial board written permission only. Reference to the proceedings is obligatory in case of use of materials published in «Pedagogical Almanac».

© Pedagogical Almanac, 2006

CONTENTS

UNIT 1. THEORY AND METHODICS OF ORGANISATION OF UPBRINGING PROCESS	9
<i>Plakhotnik O. V., Kondratiuk A. L.</i> Gender approach in pedagogical theory and practice.....	10
<i>Varivoda N. A.</i> The problem of education of the spiritual-moral values of young schoolchildren in the surveys of modern scientists.....	16
<i>Vasylykivskyi I. P.</i> Psychological and pedagogical characteristics of educational emotional intelligence for education in middle school.....	22
<i>Horobets I. A.</i> Building a culture of health of junior schoolchildren in the educational space.....	28
<i>Pet'ko L. V.</i> The circle «Travellers» and forming social activities in primary school children.....	34
UNIT 2. THEORY AND METHODICS OF ORGANISATION OF LEARNING PROCESS	40
<i>Kuzmenko V. V., Kuzmenko Iu. V.</i> Implementation of ICT as a quality factor of the educational process.....	41
<i>Lopushynskyi I. P.</i> «Digitizing» education in the context of development of information society in Ukraine.....	46
<i>Bugakova O. V.</i> Formation of educational space a new ukrainian school under the organization of the interaction of the pedagogical collective and parents.....	55
<i>Gora T. V.</i> Cross-curricular links realisation by means of the CLIL technology.....	60
<i>Kovnir O. I.</i> Ensuring implementation of common european framework on language education in the process of teaching foreign languages under the european integration conditions of Ukraine.....	67
<i>Kuznetsova N. V.</i> The lingvo-stylistic aspect in the teaching gifted senior pupils the english dialogical speech.....	74
<i>Martynyshyn N. M.</i> The role of approbation in the process of creating educational and methodological supporting materials for schools of ukrainian studies abroad.....	79
<i>Trofymenko M. U.</i> Pedagogical essence and main characteristics animation technologies in teaching foreign language.....	85
UNIT 3. THEORY AND METHODICS OF ORGANISATION OF PROFESSIONAL STUDIES	92
<i>Zhernoklieiev I. V.</i> Ways of use of achievements of professional finnish technology teachers training in educational practice of the ukrainian higher school.....	93
<i>Ivanchenko Ie. A., Gorlichenko M. G.</i> To the problem of teacher's preparation of higher educational institutions of non-pedagogical profile.....	99
<i>Kozlovskyi Yu. M., Dolnikova L. V.</i> The integration of teaching elements of pedagogical and performing skills in the process of preparing future professional PhD candidates.....	105
<i>Kuzmenko Iu. V.</i> Concept «pedagogical excellence» in scientific-pedagogical discussion.....	113
<i>Makarov R. M., Ursol O. V.</i> Principles of education humanization in the process of aviation specialists professional training at high educational establishments.....	118
<i>Babiuk O. V.</i> The problem of teaching students majoring in tourism esp speech production in modern investigations.....	124
<i>Balakireva V. A.</i> System approach of preparing future teachers for work of junior schoolchildren.....	131
<i>Basarab N. J.</i> Improvement of professional skills as a factor in the development of primary school teachers' pedagogical skills.....	137
<i>Bortnikova O. V.</i> Pedagogical conditions of upbringing of the adaptive style of students' leadership of the college of culture and arts.....	141
<i>Guzii I. S.</i> Conceptual bases of the integrated approach to professional preparation for future factors of informational, library and archive course.....	147
<i>Zolotovska V. S.</i> Studying foreign languages in higher educational establishments of marine profile as a scientific-pedagogical problem.....	152
<i>Kovalenko S. M., Chikalova M. M.</i> The role of colleges in further adult education (british practice).....	157
<i>Kucher S. L.</i> Structure of design training for future technology teachers in the context of continuous higher education.....	163

<i>Lipshyts L. V.</i> Dynamics of diagnostics results of levels formed of sociocultural competence of future navigators of international voyages.....	169
<i>Lopatiuk O. V.</i> Professional reflection as a factor of efficiency of air traffic controller's professional activity.....	175
<i>Peregnyak I. V.</i> Euro-integration vector of optimization in professional training of Ukrainian military service state border office.....	180
<i>Pukalo M. I.</i> Graphic competence as a professional preparation for more bachelors of automotive transport profile.....	185
<i>Radul S. H.</i> Professional self-realisation in the ontogenesis of the personality.....	192
<i>Smutchenko O. S.</i> Training specific of future foreign languages teachers in polylingual environment.....	199
<i>Stoychyk T. I.</i> System of quality assessment of professional training in the countries of the European union.....	205
<i>Khrenova V. V.</i> Modern theoretical and methodological approaches to the professional training of future technology teachers.....	210
<i>Shapovalova L. V.</i> Factors influencing the reform of education content universities modern France.....	217
<i>Yashchuk O. M.</i> Essence and criteria for future teachers training to form logical skills of junior pupils.....	222
UNIT 4. THEORY OF CONTENT, ORGANISATION AND MANAGEMENT OF TEACHING AND UPBRINGING PROCESS.....	228
<i>Odainyk S. F.</i> Assessment of the university lecturer's quality of work as a component of the education quality assurance system.....	229
UNIT 5. SOCIAL PEDAGOGY.....	235
<i>Hevko I. V.</i> The importance of innovative technologies in the implementation of inclusive education.....	236
<i>Lesina T. M.</i> Some methodological oriented perspectives for the training of future preschool teachers to the development of social skills and skills of preschool children.....	240
<i>Truten A. V.</i> Students of universities of sciences on life and the environment as a special social groups of young people.....	246
UNIT 6. HISTORY OF PEDAGOGY.....	253
<i>Primakova V. V., Dobrovols'ka L. V.</i> Development of preschool education in Southern Ukraine (1950s of the 20th century).....	254
<i>Bogomolova M. Y.</i> The condition of schooling in Ukraine period of the state new educational policy's formation in 20-30's of XX century.....	260
<i>Kokhanovska O. V.</i> Representation of the problem of girls' natural and mathematical education in the context of global research.....	266
<i>Kutsenko I. V.</i> Historical aspects of monitoring students' learning outcomes in ukrainian maritime establishments (end of 20th century).....	271
<i>Lyashkevych A. I.</i> Kherson: the club of maritime education of the trade fleet (end of the XVIII – the beginning of the XIX century).....	276
<i>Nadezhdina I. M.</i> The group of intelligence people of the South of Ukraine in the spreading of female education of the 2nd half – the beginning of the 20th centuries.....	282
<i>Ryabukha I. M.</i> Peculiarities of pilots' education and training (historical and retrospective analysis).....	288
<i>Sultanova N. V.</i> Classification of the source basis of the research theories and practices of children's social education in residential educational institutions of Ukraine.....	295
<i>Tkachenko V. I.</i> The study of language learning at the beginning of the 60th years XX century in the Ukrainian SSR.....	302
<i>Chukh G. P.</i> Historical and pedagogical discourse of the system development of philological disciplines teachers' advanced training in the South of Ukraine.....	308
INFORMATION ABOUT AUTHORS.....	314

ЗНАЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ЗДІЙСНЕННІ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ

У статті розглядаються питання застосування сучасних інноваційних технологій у здійсненні інклюзивної освіти. Загальновідомо, що сучасна система спеціальної освіти зазнає змін. Ці зміни орієнтовані на роботу з дітьми з особливими освітніми потребами в різних напрямках. У роботі доведено, що важливим етапом на шляху формування інклюзивного підходу в освіті є модель освітньої та соціальної інтеграції учнів з особливими освітніми потребами в систему освіти. У статті наголошується, що використання цифрових освітніх ресурсів у роботі з дітьми-інвалідами та особами з обмеженими можливостями здоров'я є необхідною умовою роботи на заняттях і в дистанційному режимі.

Ключові слова: інноваційні технології, спеціальна освіта, інклюзивна освіта, діти з обмеженими можливостями здоров'я, інваліди, дистанційне навчання.

Реформування всіх соціальних інституцій в Україні «обумовлені швидким темпом науково-технічного прогресу, соціально-економічними та політичними змінами, що знаходять своє відображення в реформуванні діяльності всіх соціальних інститутів і в першу чергу системи освіти» [12, с. 26]. Сьогодні освіта розвивається на нових методологічних засадах, які в науці визначено як нова гуманістична парадигма. За одним із сучасних визначень, освіта є спеціальною сферою соціального життя, що створює зовнішні і внутрішні умови для розвитку особистості. Тому більшою мірою в просторі освіти необхідно для кожної людини створити такі умови, щоб вона стала цілісним, повноцінним суб'єктом свого життя, своєї діяльності, передусім щоб у неї сформувалися потреба, готовність і здатність до продуктивного діалогу з природою і соціумом. За словами Джона Дьюї, якщо ми будемо вчити сьогодні так, як вчили вчора, ми вкрадемо в дітей завтра.

Актуальність здійснення інклюзивної освіти у сфері розвитку сучасної освітньої системи не викликає сумнівів. Загальновідомо, що сучасна система спеціальної освіти зазнає змін. Ці зміни орієнтовані на роботу з дітьми з особливими освітніми потребами в різних напрямках [1; 14].

Інклюзивна освіта сьогодні з повним правом може вважатися одним із пріоритетів державної освітньої політики України. Перехід до неї зумовлений вже тим, що наша країна ратифікувала Конвенцію ООН у галузі прав дітей та прав інвалідів [1].

Упродовж останнього десятиліття вітчизняні науковці, зокрема В. Бондар, А. Колупаєва, Т. Євтухова, В. Ляшенко, І. Іванова, О. Столяренко, А. Шевчук, О. Савченко та інші, присвячують свої праці дослідженням проблеми залучення дітей з особливими потребами до навчання в загальноосвітніх навчальних закладах, їх реабілітації та соціалізації до суспільних норм. Значний вплив на розвиток системи спеціальних навчальних закладів, удосконалення їх структури, розроблення методик ранньої діагностики психічного розвитку дітей мали праці Л. Виготського, О. Венгер, О. Запорожця, О. Киричука, Г. Костюка, Б. Корсунської, С. Максименка, Н. Морозової, В. Синьова, П. Таланчука, В. Тарасун, М. Ярмаченка. У них обґрунтовано принципи положення щодо особливостей розвитку психічних процесів у дітей різного віку, ролі корекційного виховання в підготовці до шкільного навчання, механізмів формування їх соціально-комунікативної активності. У дослідженнях учених вивчалася історія становлення й розвитку окремих напрямків спеціальної освіти дітей шкільного віку з різними психофізичними порушеннями. Одночасно аналізувалася історія виникнення наукових поглядів на ті чи інші прояви аномального розвитку та засоби їх психолого-педагогічної корекції [2; 3; 10].

Питання застосування сучасних інноваційних технологій у освітньому процесі розглядаються в наукових працях Н. Абашкіної, О. Адаменко, В. Базової, В. Безпалька, О. Гохберга, Р. Гуріна, І. Дичківської. Вивченням педагогічної інноватики займалися О. Євдокимов, В. Калініна [4; 5; 9; 15].

Мета статті – визначити значення інноваційних технологій у здійсненні інклюзивної освіти.

Широке вживання терміна «діти з особливими потребами» зініціювала Саламанкська декларація, опублікована 1994 року. У документі подано його основне визначення – «особливі потреби». Воно стосується всіх дітей і молодих людей, чії потреби залежать від різної фізичної чи розумової недостатності або труднощів, пов'язаних із навчанням. Чимало дітей мають труднощі в навчанні, відтак – спеціальні освітні потреби на певних етапах свого навчання в школі.

Сучасні технології та методи в освіті розглядаються як засіб, за допомогою якого може бути реалізована нова освітня парадигма. Тенденції розвитку освітніх технологій безпосередньо пов'язані з гуманізацією освіти, що сприяє самоактуалізації та самореалізації особистості.

Відродно, що сьогодні змінилося ставлення до інноваційних методів і до новаторства взагалі. З'явилася можливість реалізації будь-яких ефективних методів і форм навчання. Педагогічна технологія – головний чинник успіху в роботі педагога.

Початок XXI століття ознаменувався новим етапом у розвитку суспільства, пов'язаним з формуванням інформаційної культури. Інноваційні технології в освіті не тільки підвищують ефективність навчання і виховання особистості, вони спрямовані на підготовку висококваліфікованих фахівців, які отримують фундаментальні і прикладні знання.

Важливим етапом на шляху формування інклюзивного підходу в освіті є модель освітньої та соціальної інтеграції учнів з особливими освітніми потребами в систему освіти.

У педагогічній діяльності слід керуватися словами великого педагога В. Сухомлинського, який стверджував, що «в душі кожної дитини є невидимі струни. Якщо зачепити їх вмілою рукою, вони красиво зазвучать». Але як підібрати ці струни? Як знайти ці струни, щоб дитина відчула підтримку і повірила у себе? А, якщо дитина інвалід або особа з обмеженими можливостями здоров'я? [13].

Основне завдання в педагогічній діяльності – допомогти учням знайти себе в майбутньому, стати самостійними, впевненими в собі людьми, підготувати їх до життя у високотехнологічному конкурентному світі, до успішної соціалізації в суспільстві та активної адаптації на ринку праці.

Загальноприйнятим вважається, що інклюзивна освіта – це процес розвитку загальної освіти, що забезпечує доступність освіти для всіх загалом і дітям з особливими потребами зокрема. Термін «інклюзивна освіта» є більш сучасним, що відбиває новий погляд не тільки на систему освіти, а й на місце людини в суспільстві.

Таким чином, створення умов для повноцінного виховання й освіти інвалідів та осіб з обмеженими можливостями здоров'я, адекватних їх стану здоров'я, зокрема введення інклюзивної освіти виділено в один із пріоритетів соціальної політики в світі.

Включення дітей з особливими потребами в масові освітні установи передбачає спеціалізовану корекційну допомогу і психологічну підтримку, завданням яких є контроль розвитку дитини, успішності її навчання, надання допомоги у вирішенні проблем адаптації в середовищі здорових однолітків [11].

Упровадження інноваційних технологій у професійну підготовку майбутнього фахівця є необхідним елементом формування основ професіоналізму. Інноваційні технології в професійній освіті сприяють підвищенню якості навчання. Інновації в діяльності системи професійної освіти – це сукупність нових знань, підходів і технологій

для отримання результату у вигляді послуг освіти [7].

Інноваційні педагогічні технології в освіті відіграють істотну роль і припускають взаємопов'язану діяльність викладача з учнями та студентами.

Головною метою інноваційних технологій освіти є підготовка людини до життя в постійно мінливому світі. Сутність такого навчання полягає в орієнтації навчального процесу на потенційні можливості людини та їх реалізацію.

У професійній діяльності застосовуються найрізноманітніші педагогічні інновації. Однією з таких інновацій є інформаційно-комунікаційні технології. Упровадження інформаційно-комунікаційних технологій в освітній процес засновано на дистанційних технологіях навчання. Використання цифрових освітніх ресурсів у роботі з дітьми-інвалідами та особами з обмеженими можливостями здоров'я є необхідною умовою роботи на заняттях і в дистанційному режимі.

Інформаційні технології розширюють можливості представлення навчальної інформації. Крім того використання інформаційно-комунікаційних технологій – це одна з умов ефективного управління пізнавальною учнів з особливими освітніми потребами [9].

Використання цифрових освітніх ресурсів у роботі викладача як форми організації навчальної діяльності дозволить індивідуалізувати й диференціювати роботу з учнями, розвивати навички самостійної роботи, задовольняючи освітні потреби та їх індивідуальний освітній маршрут.

Сучасна економічна ситуація в Україні висуває більш жорсткі вимоги до якості освіти, що надається освітніми установами. Подальший розвиток суспільства не можливий без удосконалення системи освіти, без її переходу на новий рівень.

Упровадження інноваційних технологій у підготовку майбутнього фахівця є необхідним елементом формування основ професіоналізму.

Інноваційні технології в освіті сприяють підвищенню якості навчання. Інновації в діяльності системи інклюзивної освіти – це сукупність нових знань, підходів і технологій для отримання результату у вигляді послуг освіти.

Інноваційні педагогічні технології в освіті відіграють істотну роль і припускають взаємопов'язану діяльність викладача й учня. Головною метою інноваційних технологій освіти є підготовка людини до життя в постійно мінливому світі. Сутність такого навчання полягає в орієнтації навчального процесу на потенційні можливості людини та їх реалізацію. Освіта має розвивати механізми інноваційної діяльності, знаходити творчі способи вирішення життєво важливих проблем, сприяти перетворенню творчості в норму й форму існування людини.

Слід зауважити, що найбільш затребуваними й ефективними на сьогодні є такі технології:

1) інтерактивні, що дозволяють:

– налагодити контакт дітей з однолітками в групі і з дорослими;

– включатися в навчальний процес;

– створити в групі різні навчальні ситуації (при цьому враховуються індивідуальні особливості кожної дитини), для вирішення яких можна використовувати різні варіанти.

Крім того ці технології дозволяють педагогам самостійно створювати для дитини навчальний матеріал з урахуванням її особливостей і потреб, а також максимально швидко і гнучко вносити необхідні зміни;

2) дистанційні технології. Сучасні комп'ютерні технології повністю змінюють

поняття дистанційної освіти. Адже тепер, незважаючи на те, що студент перебуває поза аудиторією, він може отримувати знання й активно брати участь у навчальному процесі.

Також украй важливим завданням є постійний і ефективний супровід та підтримка фахівців і педагогів, адже саме від них залежить успішне навчання дітей. Використання цифрових освітніх ресурсів у роботі з дітьми-інвалідами та особами з обмеженими

можливостями здоров'я є необхідною умовою роботи на заняттях і в дистанційному режимі.

Підсумовуючи вищезазначене, треба відзначити, що навчання і корекція розвитку дітей з обмеженими можливостями здоров'я, зокрема навчання у звичайному класі освітнього закладу загального типу, мають здійснюватися за освітніми програмами, розробленими на базі основних загальноосвітніх програм з урахуванням психофізичних особливостей і можливостей таких учнів із використанням інноваційних технологій, що полегшить процес сприйняття інформації дітьми цієї категорії. Розвиток сучасних інформаційних технологій, науково-технічний прогрес і глобальні зміни видів професійної діяльності різко розширили можливості соціальної інтеграції різних категорій дітей з відхиленнями в розвитку, поведінці, обмеженими можливостями здоров'я та особливими освітніми потребами. Люди, раніше приречені бути на утриманні держави, стають повноцінними членами суспільства. Кардинальне вирішення проблем забезпечення нормального розвитку й освіти цієї категорії дітей вимагає суттєвих змін державної політики щодо системи спеціальної освіти.

Перспективи подальших розвідок вбачаємо в аналізі нормативно-правового поля України щодо забезпечення прав людей з особливими потребами на реалізацію права отримати освіту.

Література:

1. Адаптована конвенція ООН щодо осіб з особливими потребами. Нью-Йорк, 13 грудня 2006 р. URL: www.osmhi.org/index.php?page=200&news=401&pages.
2. Данілавічюте Е. А. Стратегії викладання в інклюзивному навчальному закладі: навч. посіб. Київ: Видавнича група «А.С.К.», 2012. 287 с.
3. Декларація про права інвалідів. URL: www.zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_117.
4. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: навч. посіб. Київ: Академвидав, 2004. 352 с.
5. Гурін Р. С. Підготовка майбутнього вчителя гуманітарного профілю до застосування нових інформаційних технологій у навчальному процесі загальноосвітньої школи: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 / Південноукраїнський держ. пед. ун-т ім. К. Д. Ушинського. Одеса, 2004. 21 с.
6. Елен Р., Даніелс К., Стаффорд К. Залучення дітей з особливими потребами до загальноосвітніх класів: навч. посіб. Львів: Товариство «Надія», 2000. 256 с.
7. Ервін Е., Кутельмас Д. Підготовка вчителів і вихователів до роботи в інклюзивних класах та групах: навч. посіб. Київ: Всеукраїнський фонд «Крок за кроком», 2000. 203 с.
8. Євдокимов О. В. Нові педагогічні технології організації навчання студентів: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / Харківський держ. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. Харків, 1997. 181 с.
9. Калінін В. О. Інноваційні технології формування професійної компетентності майбутнього вчителя іноземної мови у діалозі культур: навч.-метод. посіб. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2010. 139 с.
10. Карпенчук С. Г. Педагогічна технологія: антропологічний підхід. *Рідна школа*. 2001. № 8. С. 20-21.
11. Корсак К. В. Нові технології – новий образ світу – нові філософсько-гуманістичні основи педагогіки. *Вища освіта України*. 2006. № 3. С. 10-15.
12. Кузьменко Ю. В. Культура навчальної діяльності – важлива складова культури особистості. *Педагогічний альманах*. Херсон, 2007. Вип. 2. С. 25-30.
13. Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні: Закон України від 21.03.91. № 876-ХІІ (876-12). *Відомості Верховної Ради*. 1991. № 2. С. 252-258.
14. Про охорону дитинства: Закон України від 07.03.2001. № 3109-ІІІ. *Відомості Верховної Ради*. 2001. № 30. С. 142-150.
15. Про реабілітацію інвалідів в Україні: Закон України від 20.12.2005. № 3235-ІV (3235-15). *Відомості Верховної Ради*. 2006. № 2-3. С. 36-42.

Гевко І. В.

**ЗНАЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
ПРИ ОСУЩЕСТВЛЕННІ ІНКЛЮЗИВНОГО ОБРАЗОВАННЯ**

В статті розглядаються питання застосування сучасних інноваційних технологій при здійсненні інклюзивного навчання. Відомо, що сучасна система спеціального навчання зазнає змін. Ці зміни орієнтовані на роботу з дітьми з особливими освітніми потребами в різних напрямках. В роботі доведено, що важливим етапом на шляху формування інклюзивного підходу в освіті є модель освітньої та соціальної інтеграції учнів з особливими освітніми потребами в систему освіти. В статті акцентується на використанні цифрових освітніх ресурсів в роботі з дітьми-інвалідами та людьми з обмеженими можливостями здоров'я як необхідною умовою роботи на заняттях та в дистанційному режимі.

Ключові слова: інноваційні технології, спеціальне навчання, інклюзивне навчання, діти з обмеженими можливостями здоров'я, інваліди, дистанційне навчання.

Hevko I. V.

**THE IMPORTANCE OF INNOVATIVE TECHNOLOGIES
IN THE IMPLEMENTATION OF INCLUSIVE EDUCATION**

The article deals with the use of modern innovative technologies in the implementation of inclusive education. Admittedly, that the modern system of special education is undergoing change. These changes are geared towards working with children with special educational needs in different directions. Currently, education develops on the basis of new methodological principles, which in science is defined as a new humanistic paradigm. Inclusive education today with full rights can be considered one of the priorities of the state educational policy of Ukraine. The transition to it is due to the fact that our country has ratified the United Nations Convention on the Rights of the Child and the rights of persons with disabilities. It has been proved that an important step towards the formation of an inclusive approach in education is the model of educational more over, social integration of students with special educational needs in the education system. Modern technologies and methods in education are considered as a means by which a new educational paradigm can be implemented.

An important step towards the formation of an inclusive approach in education is the model of educational and social integration of students with special educational needs in the education system. Innovative technologies in education contribute to the quality of education. Innovation in the activities of the inclusive education system is a collection of new knowledge, approaches and technologies for obtaining a result in the form of education services.

The article states, that the use of digital educational resources in working with disabled children first more, people with disabilities is a prerequisite for work in classes and in remote mode.

Key words: innovative technologies, special education, inclusive education, children with disabilities, disabled people, distance learning.

УДК 378.011.3 – 51: 373. 2]:316.42(043.30)

Лесіна Т. М.

**ДЕЯКІ МЕТОДОЛОГІЧНІ ОРІЄНТИРИ ДОСЛІДЖЕННЯ
ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ
ДО РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНИХ УМІНЬ І НАВИЧОК ДОШКІЛЬНИКІВ**

У статті розглянуто деякі параметри системного підходу – методологічного підґрунтя розроблення педагогічної стратегії підготовки майбутнього вихователя на етапі професійної підготовки у вищій школі до розвитку соціальних умінь і навичок у старших дошкільників. Сфокусовано увагу на взаємозв'язку, взаємозалежності та взаємозумовленості домінуючих